



۲۰۱۷/۰۱/۲۲

شیرمحمدامینی ستانکزی

په لیکو څنگه پیل وکړو؟

لیکل آسان کارندی، بلکې لیکنه ځان ته مهارت، تکره توب او د پوهاوي د تر سره کولو هنر غواري، تاسو به ډیرې کسان لیدلي وي، چې د ویلو ژبه یې ډیره تیزه وي، خو بیا د لیکنې تکره توب ور سره نه وي، ځینې نور بیا شته چې گوتې قلم ته کړي، بیا هغه څه چې په ذهن کې تاو او راتاو شي، لیکي او هغه لیکنه یې د لیکوالي په اصولو برابره وي.

ولي بیا هم زیاتره وخت لیکوال د خپلې لیکنې پر مهال له ستونزو سره مخامخ او تر دې حده یې زړه له لیکنې تور شي، چې له ځان سره و وايي، یاره بس دا نور نه لیکم.

یو لیکوال که وغواري چې لیکنه وکړي، په پیل کې دې داسې موضوع وټاکي چې بشپړ برلاسی پرې ولري. د غوره شوي موضوع په اړه ژوره مطالعه، څیړنه او د خلکو له خولې معلومات را ټول او د لیکنې له پاره ځاګه جوړه او وروسته د لیکوالي په قالب کې په داسې انځوریزو متنونو د لوستونکو مخ ته وړاندې کړي، چې ټول مسائل په همدې لیکنې کې د ګرامر په قواعدو ولاړ او د جملو اړیکې توب یو له بل سره وصل او ربط ولري.

لیکوال د لیکنې پر مهال هڅه کوي، چې مهمې موضوعګانې خلکو ته و رسوي، نو په لیکنه کې بیره اړینه نه ده، ځکه لیکنه باید په ډیر دقت او پوهاوي باندې تر سره شي، پیل او پای یې د لوستونکو د خوښې وړ وګرزي. کله به مو لیدلي وي، چې یو سړی د میوو بن ته ننوزي، نو په دې فکر کې وي، چې اوس کومه میوه وشکوم او کومه میوه وخورم، نو یو وخت به دې له بن څخه وری راوتې وي. ځکه دې مخکې د ځان له پاره هدف نه و ټاکلی، چې کله بن ته ننوتی و په دغومره اندازه به دغه، هغه او... میوي خورلي وي.

خو لیکوالي هم همداسې ورته بیلګه لري، کله چې څوک په لومړیو کې د لیکوالي په لار قدم ږدي، ډیر یو ته ستونزمن کار بریښي، ځکه د یوې او یا ډیرو موضوعګانو انتخابول لیکوال د اندېښنو سره په تکر کې واقع کوي او د ویرې ډکې پوښتنې به یې په ذهن کې څرخي، چې دا لیکنه به څنگه وي، لوستونکي به څومره ډیرې نیوکې وکړي، آیا که ولیکل شي، د خلکو له تهدیدو سره مخ نه شي او یا دا لیکنه د نه خپریدو ده او په دې لیکنه به لوستونکي وځاندي. نه هیڅکله داسې نه ده؛ ځکه دا پوښتنې ډیر ژر حل کیدای شي، څوک چې د لیکوالي لیاواله وي، نو هغوی له پاره اړین بلل کېږي، چې هره ورځ لیکنه وکړي، له نورو لیکوالانو سره یې شریکي کړي، تر څو یې د لیکنې مثبتې او منفي نقطې په گوته شي او د سمون لوري ته ځان ورو ووي، وروسته بیا خپلې لیکنې په رسنیو کې خپرې کړي او بیا هره کړی چې دې ته د لیکنې تنده راتله، بې له ځنډه قلم ته لاس کړي، و دې لیکي، کله چې یې ولیکل، بیا څو، څو ځلې دې په کې کتنه وکړي او سمون دې په کې راوړي او تر دې چې باوري یې پر پوخ شو، ورستی ځای؛ د دې له پاره پوخ لیکوال دی، چې دې ته وړاندې او له هغه وروسته د لیکونکي لیکنه خپرولو ته چمتو وي.

خو هر لیکونکي چې د موضوع په غوراوي کې معلومات ډیر ولري، ښه دا ده، چې په هماغه موضوع لیکنه وکړي.

سمه ده، چې څوک په لیکوالي پیل کوي، له پورتنیو ستونزو سره به مخ کېږي، خو دغه ستونزې ورځ تر بلې کمېږي، داسې وخت به راشي، چې لیکوال پرته له ویرې په هر څه لیکنه وکړي او د هغې لیکنې په معتبرو چاپي رسنیو کې خپرې شي، ځکه چې یو څوک لیکوالي ته مخه کړي، نو هغه تل هڅه کوي، چې مطالعه وکړي، په ورځنیو مسایلو ځان له چاپي، غږیزو او انځوریزو رسنیو خبر او پوه کړي، همدارنګه د مشرانو له تجربو او پخوانیو خلکو او د هغوی پر وضعیت چې د کیسو په شکل د دوی له خولې څخه راوړي، ځان پوه کړي، نو دا هم په لیکوال مثبت اغیز کوي او لیکوال د تاثیر لاندې رانیسي، نو لیکوال د خپلو گوتو په مرسته قلم روان ساتي او لیکنه پرې کوي.

د پاڼو شمېره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

پاڼه: دلیکنې د لیکنيزې بڼې پاڼوالی د لیکوال په غاړه ده، هبله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولئ

نو د بڼه لیکوال کیدو یوازنی لار ژوره مطالعه او لوست ده، چې د انسان د پوهاوي پانگه پیاوړې کوي او د همدې زیرمې په اساس ولس ته د لیکنې له لارې پانگونه کوي، چې د ټولني وگړو ته د بڼې لارې لارښوونه او د بدو لارو څخه مخنیوی او همدارنگه د ورځنیو چارو په باب معلومات هم تر لاسه کوي.

پای

د پانې شمیره: له 2 تر 2

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکني د لیکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولئ